

Cercetări privind patrimoniul natural al comunei Casimcea

Mihai PETRESCU, Viorel CUZIC, Valentin PANAIT

CĂI DE ACCES:

ARII PROTEJATE DE IMPORTANȚĂ NAȚIONALĂ: Casimcea, Războieni, Valea Mahomencea, Colțanii Mari (rezervații naturale)

SITURI NATURA 2000: Podișul Nord Dobrogean (SCI), Stepa Casimcea (SPA)

DESCRIERE CADRU NATURAL:

GEOLOGIE ȘI PEDOLOGIE

Teritoriul administrativ al comunei Casimcea este inclus din punct de vedere geologic în cadrul Masivului Dobrogei Centrale. Caracteristică acestei zone este prezența, spre partea superioară a coloanei stratigrafice, a unor elemente tipice pentru formațiunile de *Istria* (în partea est a comunei) și de *Măgurele* (în partea centrală și de vest a comunei), din cadrul grupului șisturilor verzi de vârstă Cambrian Inferior. Depozitele de loess Cuaternar apar fragmentar printre elementele de relief rezidual și inselberguri (COTEȚ, 1973). În cadrul teritoriului administrativ al comunei, *Formațiunea de Istria* apare, în partea de est a comunei, sub forma unui „pinten” alcătuit, preponderent, din gresii de tip graywacke (roci sedimentare psamitice cu matrice pelitică), ce pătrunde până în apropiere de localitatea Casimcea în stratele de pelite și gresii de tip graywacke ale *Formațiunii de Măgurele*. În zona de contact stratele *Formațiunii de Măgurele* se dispun transgresiv peste cele ale *Formațiunii de Istria*.

În cadrul comunei Casimcea apar următoarele unități cartografice de soluri: Cernoziomuri maronice (în partea de nord și centrală), Faeoziomuri greice melanice (în partea de nord-est), Cernoziomuri argice-litice (în partea de est), Cernoziomuri tipice (în centru și sud), Regosoluri (în partea centrală și spre vest), Litosoluri (partea centrală și de vest). Pentru evidențierea aspectelor geologice și pedologice relevante de pe teritoriul administrativ al acestei comune au fost selectate următoarele situri: Pășunea Corugea Nord, Osâmbei, Pădurea Islazul Casimcei. Identificarea tipurilor de sol și de substrat geologic s-a efectuat prin coroborarea datelor obținute în cercetările de teren cu cele din referințele bibliografice (FLOREA *et alii*, 1968; MUTIHAC, 1990; IONESI, 1994; FLOREA, MUNTEANU, 2003; TEACI mss.).

Pășunea Corugea Nord

În aflorimente au fost identificate stratele de pelite verzi (predominante) și gresii graywacke dispuse în alternanță pararitmică, cu intercalații subțiri de microconglomerate (cu galeți de cuarț, feldspați, granite și diabaze). Mai rar, în cadrul acestei formațiuni, se pot întâlni pelite violacee și gresii calcaroase. Conform datelor bibliografice, aceste elemente sunt caracteristice *Formațiunii de Măgurele*. În sit au fost identificate următoarele tipuri de sol: Cernoziom calcaric kastanic, proxisubscheletic, proxicalcaric, luto-nisipos moderat scheletic/lutos puternic scheletic, pe materiale eluviale carbonatice, roci mezobazice sedimentare, compacte nefisurate, pe teren arabil și Cernoziom calcaric kastanic, proxisubscheletic, proxicalcaric, luto-nisipos moderat scheletic/lutos puternic scheletic, pe materiale eluviale carbonatice, roci mezobazice sedimentare, compacte nefisurate, cu pășuni.

Pășunea Osâmbei

În aflorimente au fost identificate strate de pelite verzi (predominante) și gresii graywacke dispuse în alternanță pararitmă, cu intercalații subțiri de microconglomerate (cu galeți de cuarț, feldspați, granite și diabaze). Mai rar, în cadrul acestei formațiuni, se pot întâlni pelite violacee și gresii calcaroase. Conform referințelor bibliografice amintite anterior, aceste elemente sunt caracteristice *Formațiunii de Măgurele*. De asemenea a fost identificat solul de tip Cernoziom maronic, episubscheletic, proxicalcaric, luto-argilos/luto-nisipos moderat scheletic, pe materiale eluviale carbonatice, roci mezobazice sedimentare, compacte nefisurate, cu pădure.

Pădurea Islazul Casimcei

În cadrul acestui sit au fost identificate gresii de tip graywacke (roci sedimentare psamitice cu matrice pelitică) în alternanță cu pelite verzi și filoane de cuarț alb (ce străbat aceste strate). Aceste elemente, conform datelor bibliografice, sunt caracteristice Formațiunii de Istria. Totodată a fost identificat solul de tip Cernoziom maronic, episubscheletic, proxicalcaric, luto-argilos/luto-nisipos moderat scheletic, pe materiale eluviale carbonatice, roci mezobazice sedimentare, compacte nefisurate, cu pajiști.

CADRU PEISAGISTIC

Zona Casimcea, situată în aria de tranziție între limita sudică a masivelor forestiere/silvostepelor nord-dobrogene, respectiv stepa Dobrogei centrale, cuprinde unele din cele mai reprezentative habitate de stepă și silvostepă.

Dealurile peneplenizate, cu vârfuri brăzdate de aliniamente stâncoase proeminente, cu denumirea locală de „colțani”, sunt acoperite predominant de pajiști aride de tip stepic care, pe măsura creșterii altitudinii către nord, sunt invadate gradat de tufărișuri și arbori ce alcătuiesc rariștile pădurii lepurilor și pășunii Războieni.

În sectorul nord-vestic, cursul superior al Casimcei străbate un trup compact de pădure de silvostepă, densă pe văi și mai mult sau mai puțin rară pe culmi și platouri. De o importanță peisagistică majoră, caracteristice zonei Casimcea, sunt cursurile de apă care formează în lungul lor zone umede înguste, ce contrastează cu ariditatea stepelor înconjurătoare. Meandrele acestor pâraie, în special Casimcea, Mahomencea și unii afluenți, erodează șisturile verzi sub forma unor defileuri miniaturale și abrupturi stâncoase monumentale, cu mici cascade, toate acestea reproducând la scară redusă aspectul montan, arhaic, al lanțului caledonian.

FLORĂ, VEGETAȚIE ȘI HABITATE

Habitatele prezentate mai jos sunt de interes comunitar, cu excepția tipurilor 54.1, 53.111, 93, acesta din urmă fiind însă compus în totalitate din habitate de interes comunitar (40C0*, 62C0*, 91AA*, 91IO*). Majoritatea habitatelor de interes comunitar sunt considerate prioritare, respectiv: 15.A21275 (1530*), 31.8B721 (40C0*), 34.92 (62C0*), 34.9211 (62C0*), 41.73723 (91AA*), 41.73724 (91AA*), 41.7A221 (91IO*), cu excepția subtipurii 44.6611 (92 A0). Asociațiile secundare *Artemisio austriacae-Poëtum bulbosae* și *Botriochloetum ischaemi* denotă, în suprafețele pe care le ocupă, existența unui pășunat mediu-intens. Cenotaxonul forestier *Paeonio peregrinae-Carpinetum orientalis*, total derivat în situațiile cercetate, indică un impact antropic prin extragerea preferențială a cvercineelor. Restul asociațiilor sunt de tip primar, mai mult sau mai puțin apropiate de

compoziția naturală. Toate stațiunile de specii și habitate menționate în continuare sunt incluse în siturile Natura 2000 Podișul Nord Dobrogean (sit de importanță comunitară) și Stepa Casimcea (arie de protecție specială avifaunistică). Date proprii suplimentare privind flora și habitatele din teritoriul studiat au fost publicate anterior (PETRESCU, 2007).

15.A21275 Pajiști sărăturate vest-pontice de *Cynodon dactylon* (Western Pontic *Cynodon* saline beds)

Asociația *Trifolio fragifero-Cynodontetum* Br.-Bl. et Bolos 1958 formează pajiști de lățime redusă în lungul pâraielor, fiind observată în rezervațiile Colțanii Mari (CoM), Casimcea (C), Valea Mahomencea (VM).

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Cynodon dactylon* (3; C, CoM, VM), *Trifolium fragiferum* (1; C, CoM, VM).

Alte specii: *Achillea setacea* (+; C, CoM), *Artemisia annua* (+; C), *Berteroa incana* (+; CoM), *Bidens cernua* (+; C), *Cichorium intybus* (+; C, CoM, VM), *Echinochloa crus-galli* (+; C, VM), *Eryngium campestre* (+; CoM), *Hibiscum trionum* (+; C), *Lolium perenne* (+ 1-2; C, CoM, VM), *Lycopus europaeus* (+; VM), *Myosoton aquaticum* (+; VM), *Ononis spinosa* (+-1; C, CoM, VM), *Plantago major* (+; C, CoM, VM), *Polygonum amphibium* (+; C, VM), *Polygonum aviculare* (+; C, VM), *Potentilla reptans* (+; VM), *Setaria pumila* (+; C), *Taraxacum officinale* (+; C), *Trifolium repens* (+; C, CoM), *Urtica dioica* (+; VM), *Verbena officinalis* (+; C, CoM), *Xanthium spinosum* (+; C).

31.8B721 Tufărișuri ponto-sarmatice de păducel și porumbar (Ponto-Sarmatic hawthorn -blackthorn scrub)

Asociația *Pruno spinosae-Crataegetum* Soó (1927) 1931 formează cea mai mare parte a vegetației lemnoase din cuprinsul pajiștilor stepice, unde se dezvoltă în condiții mai favorabile (văi, microrelief negativ etc.) cum este cazul în rezervația Valea Mahomencea (VM). Cenotaxonul ocupă suprafețele cele mai întinse în pășunea împădurită Osâmbei (PO), fiind observat izolat și în islazul Războieni. Singura specie amenințată identificată în fitocenozele respective este *Pyrus bulgarica*, taxon vulnerabil și rar.

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Crataegus monogyna* (3-4; VM).

Specii amenințate: *Pyrus bulgarica* (+; PO)

Alte specii:

- arbuști/arbori (de talie arbustivă)/liane: *Clematis vitalba* (1; VM), *Cornus sanguinea* (+; VM), *Evonymus verrucosus* (+; VM), *Ligustrum vulgare* (+; PO, VM), *Rosa canina* (1; VM).

- ierburi/subarbuști: *Artemisia austriaca* (+; VM), *Dactylis glomerata* (+; PO), *Dichanthium ischaemum* (+; VM), *Elymus hispidus* (+; VM), *Euphorbia glareosa* (+; PO), *Festuca valesiaca* (+; PO, VM), *Filipendula vulgaris* (+; PO), *Fragaria viridis* (+; PO), *Geum urbanum* (+; PO), *Lamium purpureum* (+; VM), *Poa angustifolia* (1; PO), *Ranunculus illyricus* (+; PO), *Teucrium chamaedris* (+; PO), *Urtica dioica* (+; VM), *Verbascum phoeniceum* (+; PO).

34.92 Stepe ponto-sarmatice (Ponto-Sarmatic steppes)

Asociația *Medicagini minimae-Festucetum valesiaca* Wagner 1941 poate fi considerată ca fiind cel mai răspândit cenotaxon în zona Casimcea, unde

formează cea mai mare parte pajiștilor stepice pe sol mai mult sau mai puțin profund. A fost inventariată în: pășunea Osâmbei (PO), pășunea de Dealul Corugea, pășunea Corugea Nord (PCN), zona movilei Corugea – 315,2 m – (F:V); pășunea împădurită Osâmbei (PO; F:II); Valea Rahmanului (VR; F:V) – versantul stâng, între Haidar și Rahman; pășunea Izvorul Tămăduirii (PIT) de la est de Războieni (F:V); islazul Pădurea Casimcei (IPC; F:V). În toate aceste zone pășunatul este de intensitate medie, iar cenotaxonul a mai fost observat și în rezervațiile Valea Mahomencea, Casimcea, Colțanii Mari. În releveele efectuate au fost evidențiate trei specii amenințate rare, dintre acestea *Paeonia peregrina* fiind și vulnerabilă.

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Festuca valesiaca* (3-4; IPC, PCN, PIT, PO, VR).

Specii amenințate: *Paeonia peregrina* (±; PIT), *Orchis morio* (±; PIT), *Sempervivum zeleborii* (±; PIT).

Alte specii: *Achillea setacea* (+; IPC), *Agropyron cristatum* (1; PCN), *Artemisia annua* (+; VR), *Artemisia austriaca* (+; IPC, PIT, PO, VR), *Asperula tenella* (+; IPC, PIT, VR), *Centaurea diffusa* (+; PIT), *Cichorium intybus* (+; PCN, PO), *Convolvulus arvensis* (+; VR), *Cynodon dactylon* (+, VR), *Dichanthium ischaemum* (1; PIT, PO, VR), *Eryngium campestre* (+; IPC, PCN, PIT, PO, VR), *Euphorbia glareosa* (+; IPC, PO), *Euphorbia seguieriana* (+; PIT), *Galium humifusum* (+; VR), *Koeleria macrantha* (+; IPC, PO), *Linaria genistifolia* (+; PIT), *Linum austriacum* (+; VR), *Plantago lanceolata* (+; IPC), *Poa angustifolia* (+; VR), *Poa bulbosa* (+; IPC), *Potentilla argentea* (+; IPC, PO), *Ranunculus illyricus* (+; IPC), *Sanguisorba minor* (+; IPC), *Stipa capillata* (+-1; PCN, PIT, PO, VR), *Teucrium polium* (+; PCN, PIT), *Thymus pannonicus* (+; IPC, PCN, PIT).

Asociația *Artemisio austriacae-Poëtum bulbosae* Pop 1970 este răspândită în ariile intens pășunate, cum este cazul unor suprafețe situate în apropierea cursurilor de apă sau în locuri de trecere spre acestea, din cuprinsul pășunii dintre Războieni și Casimcea (PRC; F:I), precum și din unele suprafețe din Rezervația Colțanii Mari (CoM; F:I). Cenotaxonul a fost semnalat anterior în aceleași condiții și în rezervațiile Casimcea, Valea Mahomencea, Războieni, precum și în pășunile Războieni și Rahman. În ciuda pășunatului intens au fost identificate patru specii amenințate, încadrate în categoria de amenințare „rar”.

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Artemisia austriaca* (1; CoM, PRC), *Poa bulbosa* (2-3; CoM).

Specii amenințate: *Tanacetum millefolium* (+; CoM), *Centaurea napulifera* (±; PIT), *Iris suaveolens* (±; PIT), *Sedum caespitosum* (±; PIT).

Alte specii: *Achillea setacea* (+; PRC), *Agropyron cristatum* (+; CoM), *Asperula tenella* (+; PPC), *Bassia prostrata* (+; CoM), *Centaurea diffusa* (+; PRC), *Cynodon dactylon* (+; CoM), *Dichanthium ischaemum* (+; PRC), *Erodium cicutarium* (+; PRC), *Eryngium campestre* (+; CoM, PRC), *Euphorbia glareosa* (+; PRC), *Euphorbia seguieriana* (+; PRC), *Festuca valesiaca* (1; CoM, PRC), *Galium humifusum* (+; PRC), *Heliotropium suaveolens* (+; PRC), *Marrubium peregrinum* (+; CoM), *Medicago minima* (1; CoM, PRC), *Plantago lanceolata* (+; PRC), *Salvia nemorosa* (+; CoM), *Teucrium chamaedris* (+; CoM), *Thymus pannonicus* (+; CoM), *Tribulus terrestris* (+; PRC).

Asociația *Botriochloetum (Andropogonetum) ischaemi* (Kist. 1937) Pop 1977 a fost cercetată în pășunea Orumbei (PO; F:II), în condiții de pășunat slab, unde se dezvoltă în complex cu tufărișuri și rariști. Studii precedente au semnalat asociația și în rezervațiile Valea Mahomencea, pășunea Războieni, islazul Pădurea Casimcei. Dintre speciile amenințate în asociație au fost inventariate populații restrânse de *Crocus reticulatus* (V).

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Dichanthium ischaemum* (3; PO).

Specii amenințate: *Crocus reticulatus* (r; PO).

Alte specii: *Artemisia austriaca* (+; PO), *Cornus mas* (1; PO), *Crataegus monogyna* (1; PO), *Eryngium campestre* (+; PO), *Euphorbia glareosa* (+; PO), *Festuca valesiaca* (1; PO), *Ligustrum vulgare* (+; PO), *Quercus pedunculiflora* (2; PO), *Ranunculus illyricus* (+; PO), *Teucrium chamaedris* (+; PO), *Veronica hederifolia* (+; PO).

Asociația *Stipetum capillatae* (Hueck 1931) Krausch 1961 a fost analizată în pășunea Izvorul Tămăduirii – Războieni (PIT; F:I), unde ocupă suprafețe reduse în condiții de pășunat mediu, fiind întâlnită și în rezervațiile Casimcea, Valea Mahomencea.

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Stipa capillata* (3; PIT).

Alte specii: *Artemisia austriaca* (+; PIT), *Asperula tenella* (+; PIT), *Centaurea diffusa* (+; PIT), *Dichanthium ischaemum* (1; PIT), *Eryngium campestre* (+; PIT), *Euphorbia glareosa* (+; PIT), *Euphorbia seguieriana* (+; PIT), *Festuca valesiaca* (2; PIT), *Galium humifusum* (+; PIT), *Medicago falcata* (+; PIT), *Plantago lanceolata* (+; PIT), *Potentilla argentea* (+; PIT), *Sanguisorba minor* (+; PIT), *Thymus pannonicus* (+; PIT).

Asociația *Elytrigietum hispidi* (Dihoru 1970) Popescu, Sanda 1988 a fost inventariată până în prezent doar în pășunea împădurită Osâmbei - Pădurea Iepurilor (PO; F:II), rariștile și poienile fiind habitatul caracteristic pentru acest cenotaxon. Aici a fost înregistrată prezența unei singure specii amenințate, încadrată în categoria "periclitat", respectiv *Salvia aethiopsis*.

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Elymus hispidus* (3; PO).

Specii amenințate: *Salvia aethiopsis* (r; PO)

Alte specii: *Artemisia austriaca* (+; PO), *Cornus mas* (+; PO), *Crataegus monogyna* (1; PO), *Dactylis glomerata* (+; PO), *Dichanthium ischaemum* (+; PO), *Eryngium campestre* (+; PO), *Euphorbia glareosa* (+; PO), *Festuca valesiaca* (1; PO), *Quercus pubescens* (1; PO), *Rosa canina* (+; PO), *Thymus pannonicus* (+; PO).

34.9211 Stepe vest-pontice de *Thymus zygioides* (Western Pontic thyme steppes)

Habitatul, ce reunește stepele petrofile de pe culmile sau pantele stâncoase, include două asociații.

Asociația *Festucetum callierii* Șerbănescu 1965 apud Dihoru (1969) 1970, răspândită pe solurile superficiale ale pășunii Izvorul Tămăduirii – Războieni (PIT; F: +), unde este supusă unui pășunat slab, apare în condiții similare și în rezervațiile Valea Mahomencea, Casimcea, Războieni și Colțanii Mari. Ea se remarcă prin prezența a două specii amenințate rare, dintre care taxonul endemic, de importanță europeană, *Campanula romanica* este și vulnerabil.

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Festuca callieri* (3; PIT).

Specii amenințate: *Campanula romanica* (+; PIT), *Koeleria lobata* (1; PIT).

Alte specii: *Achillea coarctata* (+; PIT), *Artemisia austriaca* (+; PIT), *Asperula tenella* (+; PIT), *Dichanthium ischaemum* (+; PIT), *Eryngium campestre* (+; PIT), *Euphorbia seguieriana* (+; PIT), *Linaria genistifolia* (+; PIT), *Minuartia glomerata* (+; PIT), *Potentilla argentea* (+; PIT), *Sanguisorba minor* (+; PIT), *Stipa capillata* (+; PIT), *Thymus pannonicus* (+; PIT).

Asociația *Sedo hillebrandtii-Polytrichetum piliferi* Horeanu et Mihai 1974 apare fragmentar în zonele în care șisturile verzi afloră, cum este cazul pășunii Corugea Nord (PCN), pășunile Osâmbei (PO) și Cișmeaua Nouă (CN), dar și al rezervațiilor Casimcea, Valea Mahomencea, Colțanii Mari și Războieni (R). Valoarea conservativă este accentuată și de prezența a șase speciilor amenințate rare, dintre acestea mai importante fiind cele cu valoare conservativă de nivel european, precum *Campanula romanica* și *Dianthus nardiformis*.

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Polytrichum piliferum* (1; PCN), *Sedum urvillei* ssp. *hillebrandtii* (1; PCN).

Specii amenințate: *Campanula romanica* (+; R), *Dianthus nardiformis* (+; PO), *Festuca callieri* (1; PCN), *Gagea szovitzii* (2; PCN), *Sedum caespitosum* (+; VM, CN), *Thymus zygioides* (+; PO).

Alte specii: *Dichanthium ischaemum* (+; PCN), *Potentilla argentea* (+; PCN), *Sanguisorba minor* (+; PCN), *Scleranthus perennis* (+; PCN), *Thymus pannonicus* (+; PCN), *Xeranthemum annuum* (+; PCN).

41.73723 Vegetație forestieră moesică de stejar pufos cu *Paeonia peregrina* (Moesian *Paeonia peregrina* – white oak woods)

Asociația *Paeonio peregrinae-Carpinetum orientalis* Doniță 1970, studiată în Rezervația Valea Mahomencea (VM) sub forma unui pâlc total derivat (F:+) cu specia amenințată *Corydalis solida* ssp. *slivenensis* (bR), a mai fost întâlnită doar în Pădurea Alecsandri, fiind observată și în pășunea Osâmbei, pe suprafețe reduse.

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Carpinus orientalis* (3; VM).

Specii amenințate: *Corydalis solida* ssp. *slivenensis* (+; VM, PAL).

Alte specii:

- arbuști/liane: *Clematis vitalba* (+; VM), *Crataegus monogyna* (1; VM), *Evonymus europaeus* (+; VM), *Evonymus verrucosus* (+; VM), *Ligustrum vulgare* (+; B), *Rosa canina* (+; VM).

- ierburi/subarbuști: *Corydalis solida* (+; VM).

41.73724 Vegetație forestieră moesică de stejar pufos cu *Galium dasypodium* (Moesian *Galium dasypodium* – white oak woods)

Asociația *Galio dasypodi-Quercetum pubescentis* Doniță 1970, răspândită pe cele mai întinse suprafețe dintre cenotaxonii forestieri, inventariată în pășunea Osâmbei (PO; F:II), respectiv în pășunea Izvorul Tămăduirii – Războieni (PIT; F:I), ocupă cea mai mare parte a habitatelor forestiere naturale din Pădurea Alecsandri, în restul trupului de pădure fiind înlocuită prin plantații.

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Quercus pubescens* (3; PIT, PO)

Alte specii:

- arbori: *Acer tataricum* (1; PIT), *Quercus virgiliana* (1; PIT, PO);

- arbuști/liane: *Cornus mas* (+-1; PIT, PO), *Crataegus monogyna* (1; PIT, PO), *Evonymus verrucosus* (+; PIT), *Ligustrum vulgare* (+; PO), *Rosa canina* (+; PIT, PO);

- ierburi/subarbuști: *Bromus sterilis* (+; PIT), *Dactylis glomerata* (+; PO), *Dactylis polygama* (+; PIT), *Festuca valesiaca* (+; PO), *Fragaria viridis* (+-1; PIT, PO), *Geum urbanum* (+; PIT, PO), *Glechoma hederacea* (+; PIT), *Lamium purpureum* (+; PO), *Poa nemoralis* (+; PIT), *Stellaria media* (+; PIT), *Thalictrum minus* (+; PO), *Urtica dioica* (+; PIT), *Verbascum phoeniceum* (+; PIT), *Veronica hederifolia* (+; PO).

41.7A221 Vegetație pontică de silvostepă de stejar brumăriu cu arțar tătăresc (Pontic *Acer tataricum* - *Quercus pedunculiflora* steppe woods)

Asociația *Violo suavis-Quercetum pedunculiflorae* Doniță 1970 a fost înregistrată în pășunea Izvorul Tămăduirii – Războieni (PIT; F:II), unde vegetează limitrof văii Casimcei (Beipunar), urmând cursul apei în amonte până la limita nordică a Pădurii Alecsandri (PAL), incluzând și unele suprafețe cu arbori seculari. Dintre cele patru specii amenințate rare identificate în această asociație *Corydalis solida* ssp. *slivenensis* este subendemică, iar *Paeonia peregrina* și *Pyrus bulgarica* sunt vulnerabile.

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Acer tataricum* (1; PIT), *Quercus pedunculiflora* (4; PIT).

Specii amenințate: *Corydalis solida* ssp. *slivenensis* (\pm ; PAL), *Paeonia peregrina* (\pm ; PAL), *Pyrus bulgarica* (\pm ; PAL), *Veratrum nigrum* (\pm ; PAL).

Alte specii:

- arbori: *Acer campestre* (1; PIT), *Ulmus procera* (+; PIT);

- arbuști/liane: *Cornus mas* (1; PIT), *Crataegus monogyna* (+; PIT), *Ligustrum vulgare* (+; PIT);

- ierburi/subarbuști: *Asparagus tenuifolius* (+; PIT), *Geum urbanum* (+; PIT), *Lamium purpureum* (+; PIT), *Polygonum dumetorum* (+; PIT), *Stellaria media* (+; PIT), *Urtica dioica* (+; PIT).

44.6611 Zăvoaie vest-pontice de plop alb (Western Pontic white poplar galleries)

Asociația *Populetum albae* (Br.-Bl. 31pp.) Borza 37 este reprezentată printr-un pâlc de plop alb, cu număr redus de specii, situat pe un mal înalt al pârâului Casimcea, în interiorul unor arborete de stejar brumăriu (Pădurea Alecsandri), din această cauză stratul ierbos fiind atipic, constituit din câteva specii amenințate rare (R), precum *Mercurialis ovata*, *Myrrhoides nodosa*, *Veratrum nigrum* și *Paeonia peregrina*, ultima fiind și vulnerabilă (V).

Specii caracteristice/edificatoare principale: *Populus alba* (5; PAL)

Specii amenințate: *Mercurialis ovata* (+, PAL); *Myrrhoides nodosa* (+, PAL); *Paeonia peregrina* (+, PAL); *Veratrum nigrum* (+, PAL).

54.1 Izvoare

Habitatul este foarte rar, fiind întâlnit pe suprafețe totale de ordinul câtorva metri pătrați la obârșiile văilor Mahomencea, Osâmbei, a afluenților acestora sau ai râului Casimcea, inclusiv în rezervațiile Casimcea, Colțanii Mari, Valea Mahomencea.

93. Silvostepe

Habitatul este reprezentat prin subtipul „Silvostepă din Dobrogea” recent descris (PETRESCU, 2007) ce nu figurează în *Clasificarea paleartică a habitatelor*. El ocupă suprafețe de câteva sute de hectare în zona pășunii Osâmbei – Pădurea Iepurilor, izlazul Râzboieni, Pădurea Alecsandri, fiind inventariat prin efectuarea separat a unor relevee în fiecare din subtipurile de habitat componente, prezentate anterior. Silvostepa din Dobrogea reprezintă un complex de habitate, unele endemice sau regionale, compus, în zona Casimcea, din pajiști stepice (habitatul 34.92), tufărișuri de păducel și porumbar (habitatul 31.8B721), respectiv rariști de stejar pufos sau brumăriu (habitatele 41.73724 și 41.7A221).

FAUNA

Avifauna. Pe teritoriul administrativ al comunei Casimcea au fost identificate 45 de specii de păsări care se regăsesc în Anexele III și IV B din O.U.G. nr. 57/ 2007.

Speciile de păsări identificate a căror conservare necesită desemnarea de Arie de Protecție Specială Avifaunistică, ce se regăsesc în Anexa III (22 de specii), sunt: *Ciconia ciconia*, *Aquila pomarina*, *Circaetus gallicus*, *Hieraaetus pennatus*, *Milvus migrans*, *Circus cyaneus*, *Buteo rufinus*, *Pernis apivorus*, *Falco vespertinus*, *Falco peregrinus*, *Burhinus oedichnemus*, *Coracias garrulus*, *Dendrocopos syriacus*, *Picus canus*, *Caprimulgus europaeus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Melanocorypha calandra*, *Anthus campestris*, *Sylvia nisoria*, *Ficedula parva*, *Ficedula albicollis*. Dintre speciile enumerate mai sus, cele mai rare pentru această zonă sunt: *Aquila pomarina*; *Circaetus gallicus*, *Hieraaetus pennatus*, *Milvus migrans*, *Falco peregrinus*, *Burhinus oedichnemus*, *Ficedula albicollis*.

În zonă au fost inventariate și 23 de specii protejate, ce se regăsesc în Anexa IV B după cum urmează: *Falco tinnunculus*, *Falco subbuteo*, *Upupa epops*, *Coracias garrulus*, *Athene noctua*, *Merops apiaster*, *Motacilla flava*, *Motacilla alba*, *Motacilla cinerea*, *Sturnus roseus*, *Troglodytes troglodytes*, *Phylloscopus sibilatrix*, *Phylloscopus collybita*, *Regulus regulus*, *Regulus ignicapillus*, *Muscicappa striata*, *Sitta europaea*, *Oriolus oriolus*, *Phoenicurus phoenicurus*, *Passer hispaniolensis*, *Erithacus rubecula*, *Carduelis cannabina*, *Carduelis flammea*, *Carduelis carduelis*, *Carduelis chloris*, *Coccothraustes coccothraustes*. Cele mai rare specii de păsări din respectiva anexă pentru această zonă sunt: *Motacilla cinerea*, *Oenanthe isabellina*, *Regulus regulus*, *Carduelis flammea*.

Speciile de păsări identificate care nu se regăsesc în cele două anexe ale O.U.G. nr. 57/2007 dar sunt incluse în Anexa II a Legii nr. 13/1993, sunt: *Accipiter gentilis*, *Accipiter nisus*, *Buteo buteo*, *Buteo buteo vulpinus*, *Buteo lagopus*, *Falco columbarius*, *Hirundo rustica*, *Delichon urbica*, *Lanius senator*, *Troglodytes troglodytes*, *Oenanthe oenanthe*, *Luscinia megarhynchos*, *Luscinia luscinia*, *Hippolais pallida*, *Hippolais icterina*, *Sylvia curruca*, *Sylvia communis*, *Sylvia atricapilla*, *Ficedula hypoleuca*.

Dintre speciile ce cuibăresc pe teritoriul comunei Casimcea amintim: *Falco tinnunculus*, *Burhinus oedichnemus*, *Coracias garrulus*, *Dendrocopos syriacus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Sylvia nisoria*, *Falco tinnunculus*, *Oriolus oriolus*, *Cuculus canorus*, *Upupa epops*, *Athene noctua*, *Galerida cristata*, *Hirundo rustica*, *Delichon*

urbica, Paser montanus, Phoenicurus phoenicurus, Motacilla alba, Troglodytes troglodytes, Turdus philomelos, Turdus merula, Luscinia megarhynchos, Oenanthe isabellina, Oenanthe oenanthe, Carduelis carduelis, Carduelis chloris, Alauda arvensis, Melanocorypha calandra, Miliaria calandra.

Mamifere. Pe teritoriul comunei Casimcea au fost identificate 15 specii de mamifere, respectiv: *Erinaceus concolor, Talpa europaea, Lepus europaeus, Spermophilus citellus, Mus musculus, Rattus norvegicus, Canis aureus, Vulpes vulpes, Mustela putorius, Mustela nivalis, Martes foina, Mustela eversmani, Felis silvestris, Sus scrofa.* Dintre acestea, două specii sunt strict protejate și se regăsesc în Anexa III a O.U.G. nr. 57/2007: *Spermophilus citellus* și *Mustela eversmanii*. Specia care necesită o protecție strictă, fiind inclusă în Anexa IV A, este *Felis silvestris*.

Cercetări privind patrimoniul natural al comunei Ceamurlia de Jos

Mihai PETRESCU, Viorel CUZIC, Valentin PANAIT, Mariana CUZIC

CĂI DE ACCES: DN22 Tulcea – Constanța, cu intrare pe DC222 Ceamurlia de Jos – Jurilovca

ARII PROTEJATE DE IMPORTANȚĂ NAȚIONALĂ/INTERNAȚIONALĂ:
Rezervația Biosferei Delta Dunării

SITURI NATURA 2000: Podișul Nord Dobrogean (SCI), Pădurea Babadag (SPA), Delta Dunării (SCI, SPA)

DESCRIERE CADRU NATURAL:

GEOLOGIE ȘI PEDOLOGIE

Teritoriul administrativ al comunei Ceamurlia de Jos este inclus din punct de vedere geologic în cadrul Bazinului Babadag (partea centrală). Caracteristică acestei zone este prezența, spre partea superioară a coloanei stratigrafice, a unor elemente tipice pentru Cretacicului Superior (Etajele Turonian-Coniacian-?Santonian), aparținând formațiunii de Doloșman.

În cadrul comunei Ceamurlia de Jos apar următoarele unități cartografice de soluri: Kastanoziomuri tipice, Cernoziomuri calcarice, Faeoziomuri tipice-subrendzinice, Rendzine calcarice, Rendzine cambice, Regosoluri eutrice.

Pentru evidențierea aspectelor geologice și pedologice relevante de pe teritoriul administrativ al acestei comune a fost selectat situl Pășunea Caugagia. Identificarea tipurilor de sol și de substrat geologic s-a efectuat prin coroborarea datelor obținute în cercetările de teren cu cele din referințele bibliografice (MUTIHAC, 1990; IONESI, 1994; FLOREA, MUNTEANU, 2003; TEACI mss.).

Pășunea Caugagia

În cadrul acestui sit au fost identificate calcare grezoase albe cu intercalații de marne, aparținând Turonianului, peste care se evidențiază marne și calcare micritice gălbui (aparținând faciesului de apă mai adâncă), caracteristice sinclinalului Caugagia-Jurilovca, de vârstă Coniacian-?Santonian.